

Državni izpitni center

NAKNADNI ROK

3.
obdobje

Petek, 1. junij 2012

NAVODILA ZA VREDNOTENJE

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

ob koncu 3. obdobja

MODERIRANA RAZLIČICA

SPLOŠNA NAVODILA ZA VREDNOTENJE

Pri nalogah izbirnega tipa z enim pravilnim odgovorom več izbranih rešitev pomeni 0 točk.

Če je pravilnemu odgovoru dodano nekaj, kar ni pravilno (tudi če je v oklepaju), odgovor ovrednotimo z 0 točkami.

Če zaradi nečitljivosti popravljalec ne more ugotoviti pravilnosti oziroma nepravilnosti odgovora, odgovor ovrednotimo z 0 točkami. Popravljalec doda poseben znak za označevanje.

Pri nalogah utemeljevanja je potrebno upoštevati skladnost utemeljitve z etičnimi pravili, konvencijo, deklaracijo, ustavo, zakoni.

Pravopisnih napak v odgovorih ne popravljamo. Priznamo tudi zapis, iz katerega lahko razberemo vsebinsko pravilen odgovor (npr.: Kennedy – Kenedi). Ne priznamo pa zapisov, ki imajo zaradi pravopisnih napak spremenjen pomen (npr.: Perun – Peron).

ZNAKI ZA POPRAVLJANJE

Dogovorjeni osnovni znaki za označevanje v preizkusih znanja:

- ✓ pravilen odgovor
- ✘ nepopolen ali manjkajoč odgovor
- // nepravilen odgovor

Dogovorjen poseben znak za označevanje:

- ! nerazločen/neberljiv zapis

Znake za označevanje zapisujemo:

- v preizkus znanja,
- z rdečim kemičnim svinčnikom,
- na desno stran odgovora,
- nikoli čez učenčev odgovor,
- ob zapisu napačnega dogovorjenega znaka le tega prečrtate in zapišete pravilni znak, ob prečrtanem znaku zapišete svoje inicialke,
- popravljalec ne dopisuje pravih odgovorov.

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
1.1 a)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ Starejše. ◆ Starejše generacije. ◆ Ostarelih. ◆ Generacije, starejše od 60 let. 		<ul style="list-style-type: none"> ◆ Samo številka. 	
1.2 b)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ Centri za zdravstveno varstvo. ◆ Centri za socialno delo. ◆ Domovi za ostarele. ◆ Varovana stanovanja. ◆ Dnevni oskrbovalni centri za starejše. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Zdravstvena oskrba – zdravstvene ustanove. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Cerkev. ◆ Rdeči križ. 	
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
2.1	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ Siromašenje javne blagajne. ◆ Ogrožanje pokojnin in socialnih transferjev. ◆ Padanje ugleda države. ◆ Padanje zaupanja v državo. ◆ Nižje pokojnine. ◆ Slaba zdravstvena oskrba. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Manj ljudi bi imelo zdravstveno zavarovanje. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Računsko/finančno sodišče. ◆ Gospodarska kriza. 	

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
3.1 a)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Pesem nas opozarja na nestrpnost. ♦ Pesem nas opozarja na to, da se nekateri ljudje čutijo večvredne od drugih. 			
3.2 b)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Primeri nestrpnosti so zelo različni in zelo trdoživi. ♦ Lahko so prikriti/preoblečeni v moralnost, zakonitost. ♦ Treba jih je razkrinkavati, saj vodijo v sovraštvo, konflikt in nasilje. ♦ Nastajajo vedno novi predsodki in ohranjajo stereotipe (enkratno opozorilo ni dovolj, treba je nenehno ozaveščanje). 			
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
4.1	1	♦ B			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
5.1	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Krši človekove pravice. ♦ Ni v skladu z etičnimi načeli. ♦ Degradira osebo kot človeško bitje. ♦ Nasilje ne rešuje problemov, ampak ustvarja nove. ♦ Nasilje ruši medsebojne odnose. ♦ Nasilje povzroča dolgotrajne posledice žrtvam. ♦ Ni v skladu s civilizacijskimi normami. 			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
6.1 a)	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Nagovoril je vse prebivalce JAR, ne glede na rasno pripadnost. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Dobeseden citat: »Nocoj se iz najglobljega dela svojega bitja obračam na vsakega Južnoafričana, črnega in belega.« 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Da so črnci enakopravni kot belci – brez utemeljitve. 	
6.2 b)	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Belka je pomagala ujeti storilca. 			
6.3 c)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ S svojimi stališči se je dvignil nad delitev beli – črni. ♦ Dal je dober zgled in osebno žrtvovanje. ♦ Ponudil je vizijo izhoda iz nastale situacije. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Njega so prosili, naj ima govor. 		
Skupaj	3				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
7.1 a)	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Slepim / slabovidnim osebam. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Tistim, ki ne morejo uporabljati vida za branje. ♦ Tistim, ki ne vidijo. 		
7.2 b)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Hendikepiranim osebam je samo tako mogoče zagotoviti enakost. ♦ To so humanitarna načela. ♦ To je v skladu s splošnimi (univerzalnimi) človekovimi pravicami. 			Učenec mora razumeti in v odgovoru izkazati, da gre za zagotavljanje enakosti.
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
8.1 a)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ Objavila je podatke in fotografijo. ◆ Izpostavila je svoje telo in pozvala k ocenjevanju. ◆ Na podlagi komentarjev. 		◆ Da je dvignila majico.	
8.2 b)	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Starši morajo otroka ozavestiti glede posledic takšnega izpostavljanja na internetu. ◆ Poskrbeti morajo za otrokovo varnost, zato lahko odsvetujejo ali prepovedo nekatere objave. 	◆ Da se pogovorijo.	◆ Da se ne fotografirajo goli.	
8.3 c)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ Iščejo potrditve. ◆ Ne razumejo, da objava ni omejena na ozek krog ljudi. ◆ To je moderno. ◆ Iščejo pozornost. ◆ Iščejo stike. ◆ Iščejo samopotrditve. ◆ Izumljajo novo osebnost/podobo zase. ◆ Osamljeni so. ◆ Nesamozavestni so. ◆ Naivni so. ◆ Tekmovalni so. ◆ Nastopaški so. ◆ Podcenjujejo nevarnost izpostavljanja tujcem, ki privzamejo lažno identiteto. 		◆ Zaradi težav v družini.	
Skupaj	3				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
9.1	1	◆ B			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
10.1 a)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Vzbuja pozornost. ♦ Vzbuja grozo. ♦ Vzbuja zgražanje. ♦ Vzbuja radovednost. ♦ Mediji si s takšnimi temami dvigujejo naklado in gledanost. ♦ Z gledanjem nasilnih vsebin sproščamo svoje lastne frustracije. ♦ Manjka ozaveščenosti o netoleranci do vsakršnega nasilja. 		♦ Ker ga je veliko.	Ne priznamo odgovorov, ki ne prepoznajo, da se nasilje prodaja.
10.2 b)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Otroci slabo razlikujejo med virtualnim in realnim nasiljem. ♦ Ne prepoznavajo nasilja kot nesprejemljivega. ♦ Ne razumejo posledic nasilja. ♦ Nasilje prepoznavajo kot učinkovit način vedenja in reševanja problemov. 	♦ Nasilje lahko spodbuja nasilje / agresivnost.		
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
11.1 a)	1	♦ A			
11.2 b)	1	♦ Število obiskovalcev predstav / razstav je po letih naraščalo.			
11.3 c)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zabava. ♦ Sprostitev. ♦ Izobraževanje. ♦ Dobrodelnost. ♦ Duhovna rast. ♦ Da se pokažejo v javnosti. ♦ Družabnost. ♦ Radovednost. 	♦ Navdušenost za umetnost. ♦ Dobri programi / predstave.		
Skupaj	3				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
12.1 a)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Monopolno. ♦ Nedemokratsko. ♦ Avtokratsko. ♦ Samovoljno. 	♦ S cenzuro.	♦ Dovolila jim je.	
12.2 b)	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ V nedemokratskih družbenih sistemih so mediji podrejeni oblasti. ♦ Oblast v avtoritarnih sistemih medije cenzurira, ker s tem onemogoča komunikacijo v opoziciji. 	♦ Da bi ohranila oblast.		
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
13.1 a)	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Besedilo 1 je poročilo. ♦ Besedilo 2 je komentar. 			
13.2 b)	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Poročilo je navajanje dejstev, podatkov. ♦ Komentar izraža osebno stališče, mnenje pisca. 		♦ Komentar je komentiranje, poročilo je poročanje.	Učenec dobi točko le, če navede značilnosti obeh zvrsti ali če značilnosti navaja primerjalno.
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
14.1 a)	1	♦ D			
14.2 b)	1	♦ Sinagoga.	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Tempelj. ♦ Judovsko svetišče. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Judovska ustanova. ♦ Judovski objekt. ♦ Judovska cerkev. 	
14.3 c)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Rimokatoliška cerkev. ♦ Katolicizem. ♦ Krščanstvo. 			
Skupaj	3				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
15.1 a)	1	♦ Islam.			
15.2 b)	1	♦ Hinduizem.			
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
16.1 a)	1	♦ A			
16.2	1	Eden od: ♦ B ♦ E			
16.3 b)	1	Eden od: ♦ Tako se prepreči zloraba oblasti. ♦ Tako se zagotovi spoštovanje pravnega reda. ♦ Tako se prepreči kršenje človekovih pravic. ♦ Tako se preprečita korupcija in klientelizem. ♦ Tako se veje oblasti med seboj nadzirajo.			
Skupaj	3				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
17.1 a)	1	♦ B			
17.2 b)	1	Eden od: ♦ Živijo v okolju na višji kulturni ravni in naj svojih navad ne nosijo s seboj v srce Evrope. ♦ (Odpirajo okna in) špilajo tisto bosansko muziko kot nori.			
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
18.1 a)	1	♦ B			
18.2 b)	1	♦ Zavestno prevzemanje odgovornosti in posledic storjenih napak ne glede na strogost oziroma neprijetnost sankcij na podlagi zakona.			
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
19.1 a)	1	Eden od: ♦ Ko ljudje prek političnih strank ne morejo uveljaviti svojih stališč, se med seboj povežejo v gibanja. ♦ Ljudje izražajo nestrinjanje z ukrepi (delodajalcev, državnih organov, mednarodnih institucij, gospodarskih združenj). ♦ Ljudje so neuspešni s peticijami. ♦ Ljudje so neuspešni pri pogajanjih z različnimi institucijami (oblastmi, delodajalci, preko pobud, peticij). ♦ Ljudje čutijo nemoč, obup, stisko v odnosu z oblastjo / vodilnimi.		♦ Ko se počutijo prikrajšane, obupane.	Iz odgovora učencev mora biti razviden odnos do višje inštanice.
19.2 b)	1	♦ Demonstranti postanejo fizično nasilni.		♦ Ko zahtevajo preveč.	
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
20.1 a)	1	Eden od: ♦ Otroci so nemočni / najbolj ranljivi / nevedni / nezkušeni / neinformirani. ♦ Otroci nimajo instrumentov za svojo zaščito. ♦ Spolna zloraba v otroštvu ima za žrtev vseživljenjske posledice.	♦ Ker so starši odgovorni. ♦ Ker imajo otroci pravico živeti varno in brez zlorabe.		
20.2 b)	1	Eden od: ♦ Varnostna ranljivost. ♦ Ekonomski razlogi (revščina in nezaposlenost staršev). ♦ Nasilje oziroma zlorabe doma. ♦ Odvisnost od substanc.			Priznamo tudi navedbo konkretnega primera.
20.3 c)	1	♦ A			
Skupaj	3				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
21.1 a)	1	♦ (Moški in ženske) med 15. in 59. letom.			
21.2 b)	1	♦ Zaradi upadanja rodnosti in števila otrok.			
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
22.1 a)	1	Eden od: ♦ Drugače lahko nastopijo zastrupitve. ♦ Posledice za zdravje ljudi so drugače lahko zelo hude.	♦ Zloraba zdravil. ♦ Ker morajo biti zdravila testirana / pregledana. ♦ Da ljudje ne pridobijo protipremoženjsko korist.		
22.2 b)	1	Eden od: ♦ To je načrtno in škodljivo protipravno dejanje. ♦ Podkupljivost. ♦ Nenačelnost. ♦ Neodgovornost.			
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
23.1 a)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Slaba kvaliteta gradnje. ♦ Življenjski standard je nižji. ♦ Središče potresa blizu površja. ♦ Zaradi revščine in slabe socialne organiziranosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Zaradi različnih gradbenih predpisov. ♦ Gostota poselitve. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Nerazvito gospodarstvo. 	
23.2 b)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zbiranje oblačil. ♦ Zbiranje denarja. ♦ Pošiljanje šotorov. ♦ Pomoč reševalcev. ♦ Pomoč zdravnikov. ♦ Reševanje z reševalnimi psi. ♦ Pošiljanje kontejnerjev. ♦ Pošiljanje hrane. ♦ Pošiljanje zdravil. ♦ Pomoč različnih strokovnjakov. ♦ Pomoč vojske. ♦ Pomoč gasilskih enot. ♦ Pomoč civilne zaščite. ♦ Pomoč prostovoljcev. ♦ Pomoč humanitarnih organizacij. 		<ul style="list-style-type: none"> ♦ Samo naštevanje humanitarnih organizacij: Rdeči križ, Unicef, Karitas, Rdeči polmeseec. 	
Skupaj	2				

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Nesprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
24.1 a)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Izmikanje odgovornosti. ♦ Neizpolnjevanje dolžnosti javnih služb. ♦ Prelaganje odgovornosti. ♦ Ogrožanje zdravja in življenja ter premoženja. ♦ Kršenje zakonov in pristojnosti. 			
24.2 b)	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ni nadzora nad vrsto odpadkov. ♦ Odpadki niso primerno oziroma varno odloženi. ♦ Ni znano, katere vrste odpadki so to. ♦ Zastrupitev prsti. ♦ Zastrupitev podtalnice. ♦ Zastrupitev zraka. ♦ Uničevanje videza pokrajine. ♦ Zniževanje vrednosti okoliških nepremičnin. ♦ Uničevanje flore in favne. 		<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ker onesnažujejo. ♦ Ker uničujejo ekosistem. 	
Skupaj	2				

Skupno število točk: 50